

HODNOTÍCÍ INFORMACE O ČINNOSTI NADACÍ – PŘÍJEMCŮ PŘÍSPĚVKU Z NADAČNÍHO INVESTIČNÍHO FONDU V ROCE 2004

1 Úvod

Hodnotící informace o činnosti nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu v roce 2004 (dále jen „Hodnotící informace“) je vládě předkládána na základě usnesení vlády ze dne 8. října 2003 č. 998. Podle tohoto usnesení je předseda Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Rada“) povinen předkládat takovou zprávu vládě každoročně vždy do konce příslušného kalendářního roku za rok předchozí.

2 Nadační investiční fond

V rámci druhé vlny kupónové privatizace bylo vyčleněno 1 % akcií s cílem užít těchto prostředků na posílení nadačního sektoru a zajištění jeho určité finanční nezávislosti tak, aby se mohl podílet na plnění úkolu podporovat rozvoj občanské společnosti v České republice. Tím byly vytvořeny podmínky pro vznik Nadačního investičního fondu (dále jen „NIF“). Vytvořením mechanismu rozdělení prostředků NIF byla pověřena Rada. Na základě jejího doporučení schválila vláda a následně Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky usnesení o rozdělení prostředků NIF ve dvou etapách. Uzavřením smluv, převedením prostředků a následným prováděním kontroly nakládání s těmito prostředky a plnění smluvních povinností byl pověřen Fond národního majetku České republiky (dále jen „FNM ČR“). Příslušné prostředky byly nadace povinny uložit do svého nadačního jmění a každoročně rozdělovat pouze výnosy z tohoto jmění. Výnos za příslušný rok jsou nadace povinny rozdělit vždy do konce roku následujícího.

V I. etapě byla uzavřena smlouva s 38 nadacemi, rozdělená finanční částka představovala **483.796.000 Kč**. Dále byla samostatným usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky poskytnuta Nadačnímu fondu obětem holocaustu jednorázová finanční částka ve výši **300 mil. Kč**. Ve II. etapě byla uzavřena smlouva s 64 nadacemi, z nichž 29 získalo příspěvek i v I. etapě. Mezi tyto nadace bylo v roce 2002 rozděleno **849.323.000 Kč**. Z tohoto souboru dosud vypadly tři nadace: jedna je v současné době v likvidaci a dvě nadace příspěvek z NIF vrátily.

Rozdělením 849.323.000 Kč v II. etapě však nedošlo k ukončení rozdělování finančních prostředků v rámci této etapy. FNM ČR stále vlastní část dosud neprodaných akcií, které patří do portfolia NIF. Mechanismus rozdělování zbývajících finančních prostředků je stanoven v příloze k usnesení vlády ze dne 8. ledna 2003 č. 18.¹ Na základě tohoto usnesení rozdělil FNM ČR na počátku roku 2003 mezi příslušné nadace částku **284.996.000 Kč**.

¹ Podle tohoto usnesení je FNM ČR povinen rozdělit příslušným nadacím finanční prostředky vždy do tří měsíců od okamžiku, kdy částka na účtu NIF dosáhne minimální výše 200 mil. Kč. Pokud během dvou let od posledního rozdělování nebude této sumy dosaženo, převede FNM ČR nadacím částku, která bude na účtu k dispozici. Částky pod 20 mil. Kč se nepřevádějí. Nárok na tyto zbývajících prostředky mají všechny nadace, které uspěly ve výběrovém řízení v rámci II. etapy rozdělování NIF. Suma, na kterou mají nárok, je určena jejich bodovým ohodnocením, které získaly ve zmíněném výběrovém řízení.

3 Rozdělování NIF v roce 2004

V průběhu roku 2003 a 2004 došlo k další události, která měla vliv na výši finančních prostředků na účtu NIF. Akciová společnost ČEZ odkoupila od FNM ČR akcie regionálních elektroenergetických společností. Část těchto akcií patřila do portfolia NIF. ČEZ, a.s. se však s FNM ČR dohodl, že splátky za koupi těchto akcií splatí předčasně. Z tohoto důvodu částka na účtu NIF překročila hranici 200 mil. Kč. FNM ČR proto na přelomu let 2003 / 2004 rozdělil mezi příslušné nadace částku **215.004.000 Kč**.

Dne 20. srpna 2004 dosáhl zůstatek peněžních prostředků na účtu NIF částky 502.223.966,02 Kč. Z tohoto důvodu došlo ke konci roku 2004 k rozdělení částky **500 mil. Kč** mezi příslušné nadace.

V době, kdy FNM ČR začal rozesílat nadacím k podpisu dodatky ke smlouvám, které se týkaly rozdělování částky 500 mil. Kč, došlo k dalšímu, nečekanému nárůstu prostředků na účtu NIF o cca 105 mil. Kč. Výbor Rady pro NIF (dále jen „Výbor“) proto apeloval na FNM ČR, aby rozdělil částku ve výši 605 mil. Kč. FNM ČR to však odmítl učinit s tím, že v době, kdy na bylo na účet NIF připsáno 105 mil. Kč, již probíhalo rozdělování částky 500 mil. Kč a proto nebylo dosaženo částky 200 mil. Kč, nutné pro další rozdělování finančních prostředků.

Jak již bylo výše uvedeno, nadace jsou povinny rozdělovat každoroční výnos z příspěvku z NIF. Avšak vzhledem k tomu, že existují rozličné finanční instrumenty, do kterých lze příspěvek z NIF investovat, se otázka definice výnosu stala velice aktuální. Z těchto důvodů probíhala pod vedením Výboru v roce 2003 – 2004 na toto téma četná jednání a diskuse se zástupci FNM ČR a nadací. Výsledkem bylo rozhodnutí, že nadace budou povinny každoročně rozdělovat úrok z příspěvku z NIF, který je stanoven ve výši 0,5 úrokové sazby PRIBID pro 1 rok. Tato sazba se stanoví jako aritmetický průměr dvou hodnot PRIBID pro 1 rok vyhlášených Českou národní bankou a platných pro první a poslední kalendářní den v příslušném roce. Změna definice výnosu byla obsahem navrhovaného Dodatku č. 2., resp. 6, ke smlouvám mezi nadacemi a FNM ČR. Nadacím, které získaly příspěvek z NIF v II. etapě, bylo ještě v Dodatku č. 6 umožněno, aby až 15 % z příspěvku z NIF, získaného po 1. lednu 2005, nevložily do svého nadačního jmění, ale rozdělily je na své vlastní programy. Tyto dodatky vzala vláda na vědomí svým usnesením ze dne 9. března 2005 č. 275.

4 Podklady pro Hodnotící informaci a metodika

Podklady pro letošní Hodnotící informaci tvoří materiály s názvy „Průběžná informace určená Výboru pro NIF o výsledku hodnocení postupu nadací při správě a hospodaření s příspěvkem z NIF“, zpracovaná Oddělením kontroly a analýz FNM ČR, a „Analýza výročních zpráv nadací příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu – údaje za rok 2004“, zpracovaná na objednávku pro sekretariát Rady Fórem dárců, o.s. Zdroje dat pro tyto podklady jsou poněkud odlišné,² takže údaje z nich jsou prezentovány odděleně.

² Zatímco Fórum dárců sleduje veškeré aktivity nadací – příjemců příspěvku z NIF, FNM ČR kontroluje pouze problematiku nakládání s prostředky z NIF.

5 Analýza výročních zpráv nadací – příjemců příspěvku z NIF za rok 2004

5.1 Podklady pro analýzu a metodika (Informace ke sledovanému souboru nadací – příjemců příspěvku z NIF v I. a II. etapě)

Příspěvek z NIF v I. etapě rozdělování získalo celkem 39 nadací v II. etapě 64 nadací. Celkem získalo příspěvek z NIF v obou etapách 73 nadací. Jedna nadace ještě v roce 2002 příspěvek z NIF I. nepřijala, jedna nadace je nyní v likvidaci a dvě nadace příspěvek z NIF vrátily. Fórum dárců provedlo pro Výbor analýzu souboru celkem 69 výročních zpráv nadací – příjemců příspěvku z NIF (dále jen „příjemci NIF“).

Výroční zprávy získalo Fórum dárců od sekretariátu Rady a přímo od nadací. Všem nadacím, které odevzdaly výroční zprávu v předepsaném termínu, tedy do 31. července 2005, bylo umožněno zkontrolovat údaje zjištěné z výročních zpráv, a to formou elektronického formuláře.

Fórum dárců provedlo kompletní analýzu kapacity příjemců NIF I. a NIF II. na základě údajů, které příjemci NIF uvedli ve svých výročních zprávách za rok 2004, tj. pro sledované období od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2004. Údaje shrnují celkovou kapacitu příjemců NIF bez ohledu na fakt, zda příspěvek obdrželi v I. či II. etapě. Pro srovnání byly do tabulek a grafů zahrnuty údaje z loňských analýz (rok 2002 a 2003).

Hlavním výchozím ukazatelem pro sledování jednotlivých kategorií bylo sídlo nadace podle jednotlivých krajů. Analýza tak odráží regionální odlišnosti mezi příjemci NIF. 69 analyzovaných příjemců NIF je z následujících krajů:

- 34 – Praha
- 10 – Jihomoravský
- 3 – Jihočeský
- 4 – Královehradecký
- 4 – Liberecký
- 4 – Plzeňský
- 3 – Ústecký
- 2 – Moravskoslezský
- 2 – Zlínský
- 2 – Olomoucký
- 1 – Pardubický

V rámci analýzy výročních zpráv příjemců NIF byly sledovány následující kategorie:

5.2 Kategorie A: Nadační jmění souboru 69 příjemců

Příjemci NIF byli povinni zapsat příspěvek z NIF do nadačního jmění u příslušného rejstříkového soudu. Tříleté sledování růstu a změn složení nadačního jmění nadací poskytuje představu o dlouhodobější finanční stabilitě nadací.

Tabulka č. 1 – Přehled přijatých prostředků z NIF podle jednotlivých krajů

Kraje podle sídel příjemců NIF	NIF I	NIF II	Celkem NIF I+II
Pardubický	4.822.000 Kč	0 Kč	4.822.000 Kč
Zlínský	0 Kč	43.703.000 Kč	43.703.000 Kč
Olomoucký	6.701.000 Kč	42.041.000 Kč	48.742.000 Kč
Moravskoslezský	13.825.000 Kč	48.059.000 Kč	61.884.000 Kč
Jihočeský	5.565.000 Kč	62.705.000 Kč	68.270.000 Kč
Královéhradecký	0 Kč	105.735.000 Kč	105.735.000 Kč
Ústecký	11.866.000 Kč	84.082.000 Kč	95.948.000 Kč
Plzeňský	38.458.000 Kč	92.871.000 Kč	131.329.000 Kč
Liberecký	41.352.000 Kč	132.252.000 Kč	173.604.000 Kč
Jihomoravský	87.454.000 Kč	250.205.000 Kč	337.659.000 Kč
Praha	254.839.000 Kč	1.028.182.000 Kč	1.279.967.000 Kč
Celkem	464.828.000 Kč	1.889.835.000 Kč	2.351.663.000 Kč

Sledované ukazatele:**A1 – Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění**

Celková výše nadačního jmění zaregistrovaného v nadačním rejstříku k 31. prosinci 2004 u nadací ze sledovaného souboru (příjemců NIF) činila **2.861.475.229 Kč**.

Českým nadacím se daří získávat převážně prostředky na nadační příspěvky (tj. podpora grantů a programů), prostředky do nadačního jmění získávají nadace pouze zřídka. V perspektivě celého nadačního sektoru je příspěvek z NIF velice významným posílením nadačního jmění nadací, a tím jejich dlouhodobé finanční stability.

Tabulka č. 2 – Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění

Kraje podle sídel příjemců NIF	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2002	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2003	Celková výše zaregistrovaného nadačního jmění k 31. 12. 2004
Jihomoravský	211.830.010 Kč	249.857.256 Kč	291.041.154 Kč
Jihočeský	38.167.350 Kč	58.150.600 Kč	60.175.000 Kč
Královéhradecký	33.683.309 Kč	68.307.172 Kč	103.504.096 Kč
Liberecký	110.855.000 Kč	131.134.161 Kč	194.084.161 Kč
Moravskoslezský	35.166.500 Kč	44.500.100 Kč	47.470.100 Kč
Olomoucký	19.108.293 Kč	37.740.790 Kč	50.123.000 Kč
Pardubický	5.430.050 Kč	7.119.172 Kč	6.833.805 Kč
Plzeňský	69.657.558 Kč	90.854.928 Kč	124.357.681 Kč
Praha	979.968.902 Kč	1.550.028.688 Kč	1.792.588.669 Kč
Ústecký	60.866.716 Kč	83.257.410 Kč	131.342.237 Kč
Zlínský	48.138.118 Kč	54.873.118 Kč	59.955.326 Kč
Celkem	1.624.335.298 Kč	2.375.823.395 Kč	2.861.475.229 Kč

5.3 Kategorie B: Nadační příspěvky (granty) udělené 69 příjemci NIF

V souboru 69 příjemců tvoří převážnou většinu nadace zřízené za více účely, působící v několika programových oblastech a poskytují nadační příspěvky do všech regionů České republiky.

Sledované ukazatele:

B1 – Celková výše rozdělených nadačních příspěvků (grantů)

V roce 2004 rozdělily nadace **500.587.290 Kč**, což je zhruba o 90 mil. Kč méně než v roce 2002. Je to však o 2 miliony víc než v roce 2003. Tento rozdíl byl způsoben snížením prostředků, které plynuly z předstrukturálních fondů Evropské unie (převážně programu Phare) do neziskového sektoru prostřednictvím Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS).

Prostředky na nadační příspěvky získaly nadace převážně z darů od právnických a fyzických osob, veřejných sbírek a benefičních akcí a též z výnosů příspěvku z NIF. Nadační příspěvky byly poskytnuty třetím subjektům do všech regionů České republiky. Pro nakládání s příspěvkem z NIF obecně platí, že nadace je povinna rozdělit 80 % výnosů z příspěvku z NIF třetím osobám formou nadačních příspěvků v otevřeném grantovém řízení. 20 % může použít na správu nadace.

Obecně platilo pravidlo, že nadace sídlící v Praze a Brně poskytly více nadačních příspěvků do celé republiky či do více regionů. Nadace v ostatních regionech působí převážně ve svém či sousedském regionu.

V roce 2004 připadají na 34 nadací – členů Fóra dárců – Asociace nadací rozdělené příspěvky ve výši **418.660.774 Kč** co je **83 %** všech příspěvků. Pro srovnání v roce 2003 připadly na 29 nadací – členů Asociace nadací rozdělené příspěvky ve výši **408.648.685 Kč** (**82 %** všech příspěvků) a v roce 2002 v souboru připadlo **538.752.751 Kč** (**92 %** všech příspěvků) na příspěvky rozdělené členy Fóra dárců – Asociace nadací, kteří zastupovali pouze 27 nadací v souboru 63 příjemců.

Významně nejvyšší objem příspěvků rozdělily pražské nadace, které působí celostátně. Nadace se sídlem v Praze rozdělily v roce 2004 **418.770.871 Kč** (oproti roku 2003, kdy šlo o **424.042.632 Kč** a roku 2002, kdy šlo o **515.243.054 Kč**).

Tabulka č. 3 – Celková výše rozdělených nadačních příspěvků

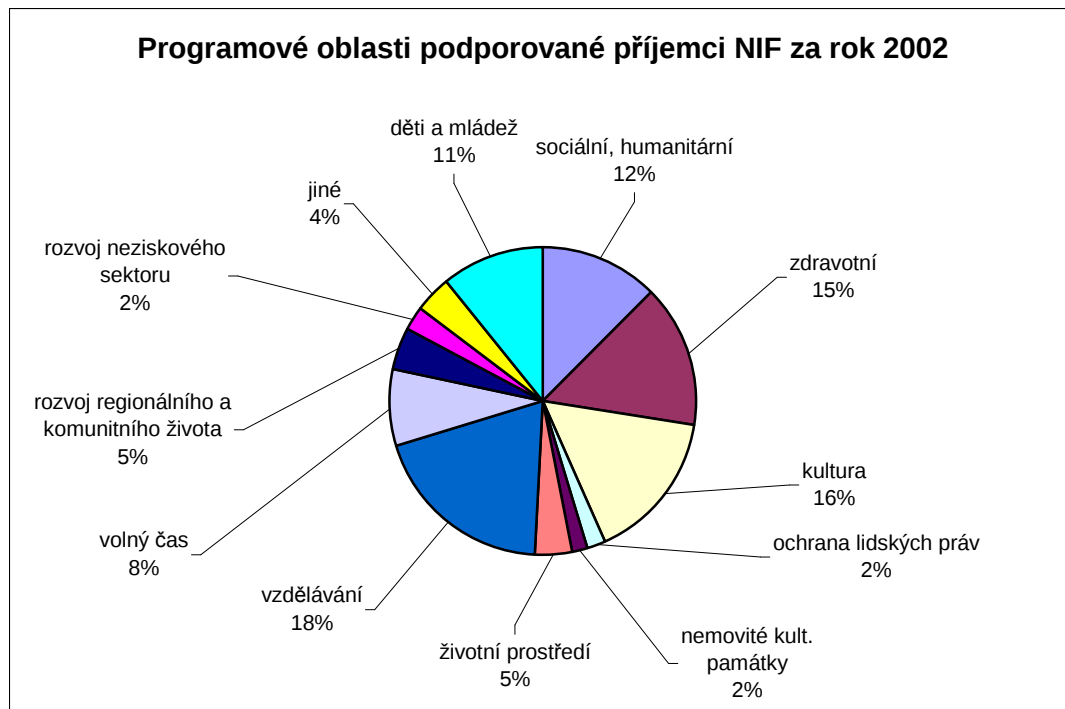
Kraje podle sídel příjemců NIF	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2002	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2003	Celková výše rozdělených nadačních příspěvků za rok 2004
Jihomoravský	26.496.495	31.878.179	30.686.991 Kč
Jihočeský	751.772	1.539.723	1.422.283 Kč
Královehradecký	4.889.442	5.180.680	6.513.091 Kč
Liberecký	14.661.148	11.826.362	10.350.384 Kč
Moravskoslezský	2.842.456	869.741	359.000 Kč
Olomoucký	519.089	1.206.912	487.726 Kč
Pardubický	3.681.895	5.223.420	4.714.349 Kč
Plzeňský	16.029.176	9.720.598	20.116.834 Kč
Praha	515.243.054	424.042.632	418.770.871 Kč
Ústecký	4.130.278	5.773.292	6.185.361 Kč
Zlínský	818.040	1.047.800	980.400 Kč
Celkem	587.310.386	498.309.337	500.587.290 Kč

Příjemci NIF rozdělili všechny nadační příspěvky v roce 2004 do několika programových oblastí (viz Graf č. 1). Pro informaci uvádíme, že příjemci NIF byli povinni zvolit si jednu z celkem 11 programových oblastí, ve které budou výnosy z příspěvku z NIF rozdělovat. Kategorie byly následující:

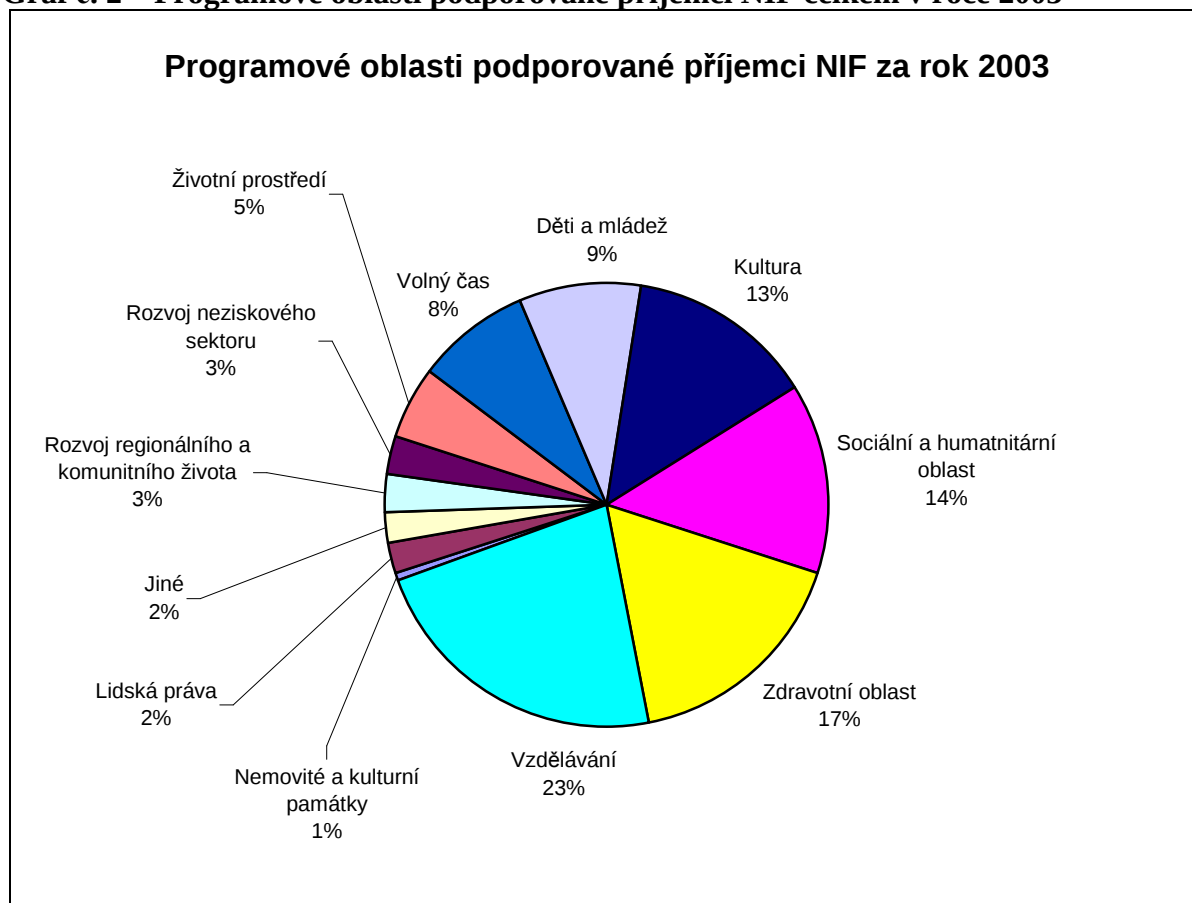
1. kulturní
2. sociální a humanitární
3. zdravotní
4. ochrana lidských práv
5. ochrana životního prostředí
6. vzdělávání
7. rozvoj regionálního a komunitního života
8. děti, mládež, rodina
9. ochrana nemovitých kulturních památek
10. rozvoj neziskového sektoru
11. jiné

V roce 2004 (stejně jako v roce 2002 a 2003) bylo nejvíce nadačních příspěvků poskytnuto v oblasti vzdělávání, sociální a humanitární, zdravotní a kulturní. Nejméně byly zastoupeny oblasti ochrany lidských práv, rozvoje neziskového sektoru a ochrany nemovitých kulturních památek. Tyto údaje odrážejí nadační příspěvky rozdělené ze všech nadačních zdrojů v daném kalendářním roce, tzn. nejenom ze zdrojů NIF.

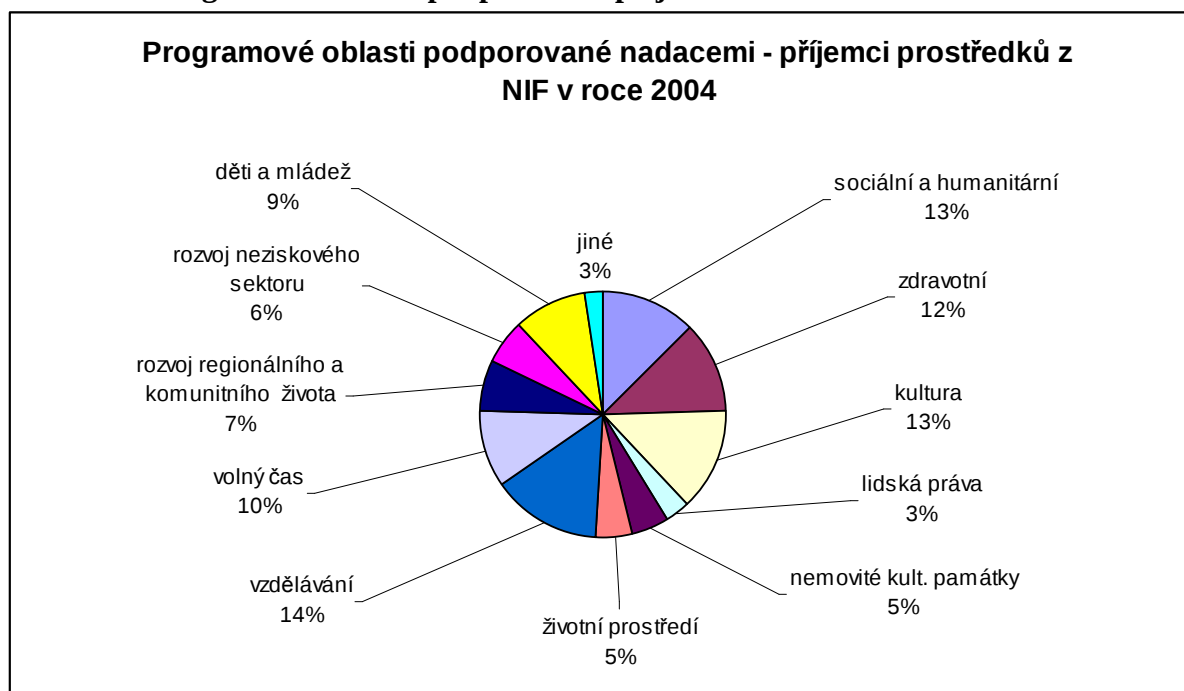
Graf č. 1 – Programové oblasti podporované příjemci NIF celkem v roce 2002

Graf č. 2 – Programové oblasti podporované příjemci NIF celkem v roce 2003

Graf č. 3 – Programové oblasti podporované příjemci NIF celkem v roce 2004

B2 – Počet rozdělených nadačních příspěvků (grantů)

V roce 2004 rozdělili příjemci NIF ze souboru celkem **5309** nadačních příspěvků třetím subjektům ze všech dostupných finančních zdrojů. Ve srovnání s rokem 2003, kdy bylo rozděleno **6323** nadačních příspěvků, to bylo v minulém roce o **1014** grantů méně. Nejvíce nadačních příspěvků udělily nadace se sídlem v Praze – **3814**.

V roce 2004 bylo celkem podpořeno **4716** příjemců (v roce 2003 šlo o **5914** různých příjemců). Rozdíl mezi oběma údaji (poskytnutými příspěvky a počtem příjemců) tvoří případy, kdy jeden subjekt obdržel v kalendářním roce více než jeden nadační příspěvek od stejné nadace.

Tabulka č. 4 – Počet rozdělených nadačních příspěvků

Kraje podle sídel příjemců NIF	Počet nadačních příspěvků za rok 2002	Počet nadačních příspěvků za rok 2003	Počet nadačních příspěvků za rok 2004
Jihomoravský	359	396	230
Jihočeský	35	60	55
Královehradecký	96	263	310
Liberecký	311	363	372
Moravskoslezský	47	40	34
Olomoucký	30	28	14
Pardubický	7	5	? ³
Plzeňský	318	358	325
Praha	5 791	4 658	3 814
Ústecký	101	73	163
Zlínský	65	79	82
Celkem	7 154	6323	5 309

B3 – Nejmenší a největší udělený nadační příspěvek (grant)

Příjemci NIF udělovali nadační příspěvky (ze všech finančních zdrojů) v celé možné finanční šíři. Největší nadační příspěvky byly uděleny celorepublikově působícími nadacemi, které jsou příslušné k pražskému rejstříkovému soudu a převážně působí jako regrantové nadace pro zahraniční nadační zdroje pro český neziskový sektor.

Tabulka č. 5 – Nejmenší a největší udělený nadační příspěvek

Kraje podle sídel příjemců NIF	Rok 2002 Udělené nadační příspěvky v Kč		Rok 2003 Udělené nadační příspěvky v Kč		Rok 2004 Udělené nadační příspěvky v Kč	
	Nejmenší příspěvek	Největší příspěvek	Nejmenší příspěvek	Největší příspěvek	Nejmenší příspěvek	Největší příspěvek
Jihomoravský	510	2.500.000	246	8.091.000	500	10.050.000
Jihočeský	1.000	150.000	1.500	300.000	2.000	159.915
Královehradecký	1.000	2.782.970	1.000	1.226.500	300	550.000
Liberecký	308	3.990.000	2.000	742.645	1.000	1.000.000
Moravskoslezský	15.000	209.933	8.092	325.000	3.000	4.999.999
Olomoucký	1.000	100.000	400	408.450	1.180	172.000
Pardubický	10.000	3.990.000	9.000	52.556	?	?
Plzeňský	1.000	2.000.000	500	520.000	2.000	925.000
Praha	100	6.000.000	400	19.080.000	350	12.460.000
Ústecký	2.000	408.000	2.000	230.000	1.000	2.566.782
Zlínský	5.000	150.000	3.000	75.000	2.400	150.000

³ Z výroční zprávy Nadace svatého Františka z Assisi se nepodařilo zjistit počet nadačních příspěvků.

B4 – Struktura příjemců nadačních příspěvků

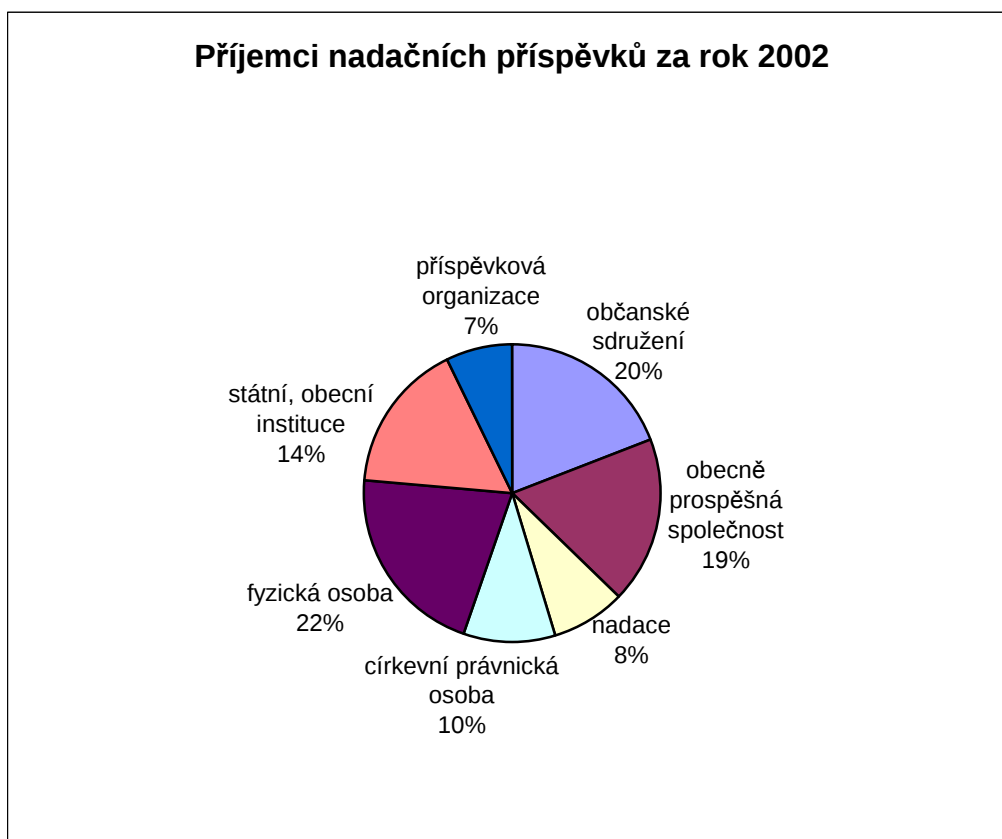
Mezi příjemci (obdarovanými) všech nadačních příspěvků (grantů) od nadací ve sledovaném souboru najdeme následující typy organizací a subjektů:

- Občanské sdružení
- Obecně prospěšná společnost
- Nadace a nadační fond
- Církevní právnická osoba
- Státní, obecní instituce (školy, ústavy, nemocnice)
- Příspěvková organizace
- Soukromý subjekt (fyzické osoby, podnikatelské subjekty)

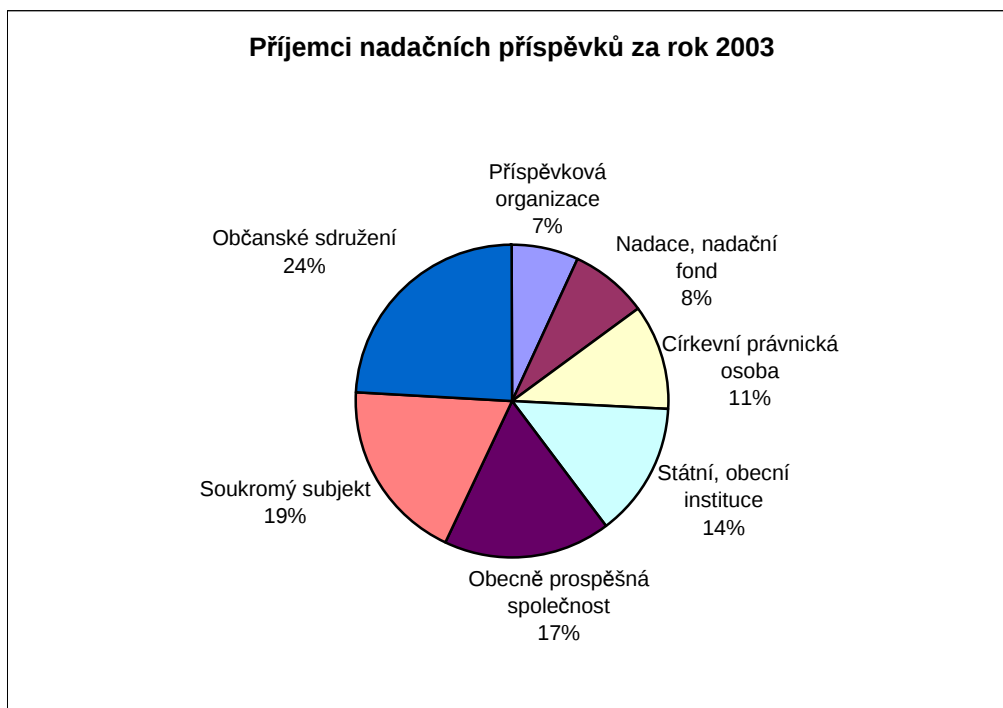
Rozdělování prostředků z výnosů NIF je omezeno na užší možnou skupinu příjemců nadačního příspěvku. Ve sledování v roce 2003 jsme zavedli novou kategorii soukromý subjekt, která zahrnuje dvě skupiny – fyzické osoby a podnikatelské subjekty (společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti).

Graf č. 4 ukazuje, v jakém poměru jsou zastoupeny jednotlivé typy příjemců nadačních příspěvků (obdarovaní).

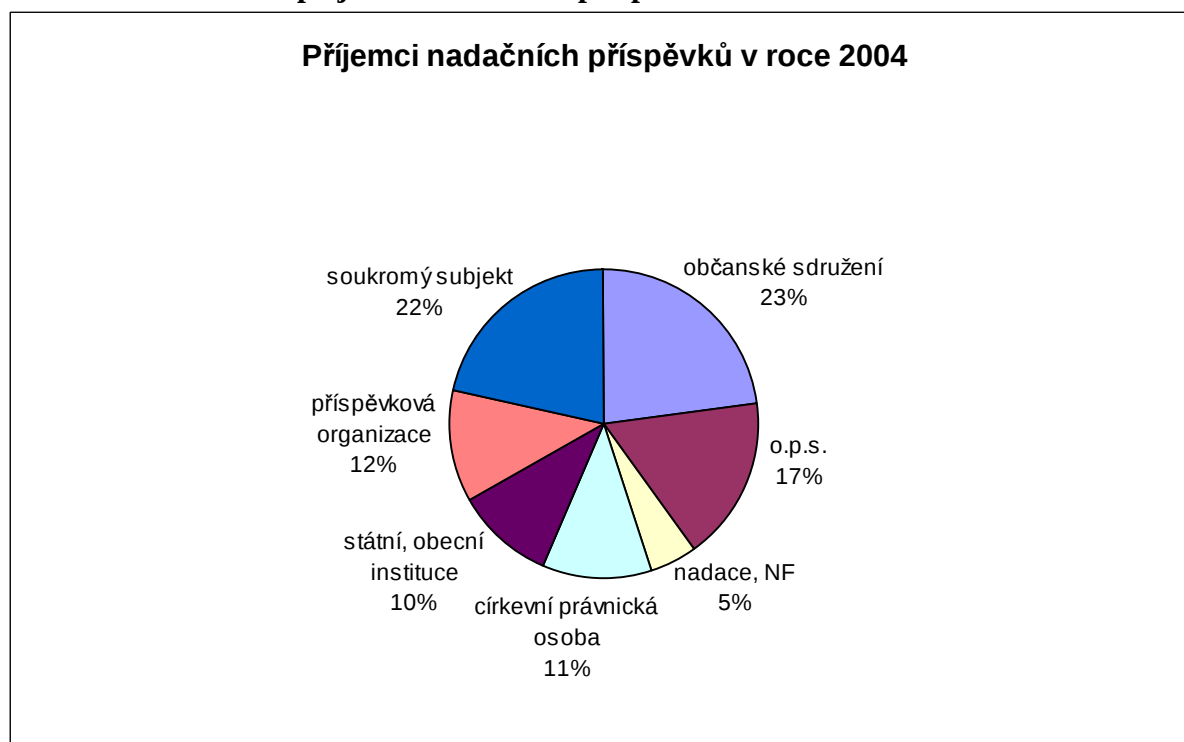
Graf č. 4 – Struktura příjemců nadačních příspěvků v roce 2002

Graf č. 5 – Struktura příjemců nadačních příspěvků v roce 2003

Graf č. 6 – Struktura příjemců nadačních příspěvků v roce 2004

Kategorie C: Náklady na správu nadace – režie nadací

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních фондах v § 22 stanoví nadaci povinnost určit si ve statutu pravidlo pro procentuální omezení nákladů, které nadace každoročně užívá na svou režii, a to v poměru k ročním výnosům z nadačního jmění, v poměru k hodnotě ročně poskytnutých nadačních příspěvků nebo v poměru k hodnotě nadačního jmění.

Pro nakládání s výnosy z příspěvku z NIF obecně platí pravidlo, že pro vlastní náklady související se správou mohou nadace užít pouze 20 % z celkových výnosů a 80 % výnosů musí být rozděleno formou nadačních příspěvků. Režijní náklady jsou tedy pro příspěvek z NIF procentuálně vymezeny v poměru k rozděleným nadačním příspěvkům.

Obecně platí, že nadace, které pouze rozdělují finanční prostředky formou nadačních příspěvků, mají nižší režijní náklady než ty, které mají vlastní programy, slouží jako expertní základna, pracují ve více regionech apod.

Průměrná výše nákladů na správu nadace se v roce 2004 pohybovala kolem 20 % z celkových nákladů nadace (včetně poskytnutých příspěvků). V roce 2003 to bylo 25 %.

Tabulka č. 6 – Celkové náklady a náklady na správu nadací

Kraje podle sídel příjemců NIF	Rok 2003			Rok 2004		
	Celkové náklady nadace v Kč	Náklady na správu nadace v Kč	%	Celkové náklady nadace v Kč	Náklady na správu nadace v Kč	%
Jihomoravský	48.391.171	10.811.367	22 %	75.091.398	4.711.229	6 %
Jihočeský	4.328.827	1.428.581	33 %	4.429.470	2.900.789	65 %
Královehradecký	6.844.095	1.213.498	17 %	6.518.904	1.143.313	18 %
Liberecký	14.743.771	2.076.082	14 %	14.480.620	2.281.061	16 %
Moravskoslezský	3.851.431	983.481	26 %	8.688.925	906.634	10 %
Olomoucký	1.811.871	267.677	14 %	1.312.030	185.375	14 %
Pardubický	5.547.905	305.004	5 %	5.104.142	325.805	6 %
Plzeňský	15.717.504	5.483.617	35 %	55.274.999	31.237.559	56 %
Praha	528.595.855	133.891.087	25 %	618.666.055	109.066.337	18 %
Ústecký	10.302.744	2.139.309	21 %	10.126.403	3.739.271	37 %
Zlínský	6.572.524	4.281.124	65 %	11.174.951	3.261.615	29 %
Celkem	646.707.698	162.880.826	25 %	810.867.897	159.758.988	20 %

Kategorie D: Finanční zdroje pro nadace

Nadace mohou pro svou činnost získávat finanční zdroje z několika hlavních zdrojů. Vedle výnosů z nadačního jmění a ostatního majetku jsou to dary (od firem, jednotlivců, zahraničních nadací apod.) a příjmy z vlastní činnosti (veřejné sbírky, benefiční akce apod.).

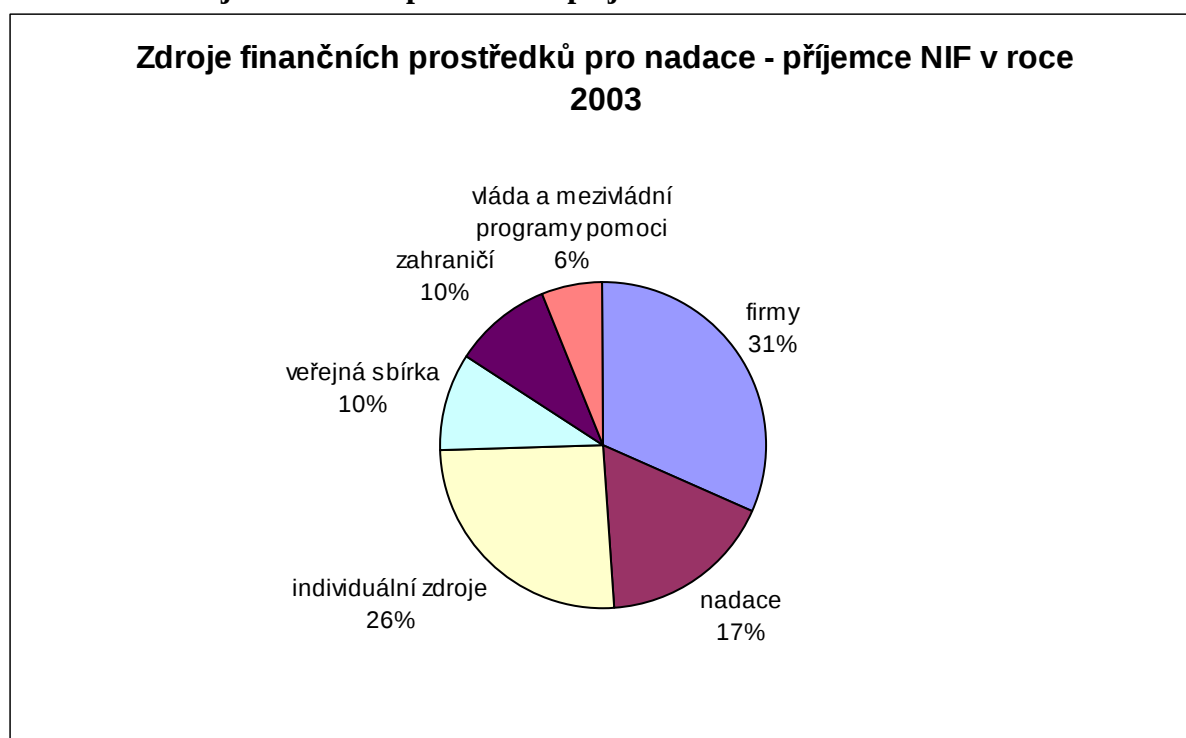
Nejvyšší podíl v příjmech u příjemců NIF tvoří nadační dary od zahraničních nadací a organizací obdobného typu a příjmy od firemních dárců. V roce 2004 tvořily celkové výnosy

nadací **583.462.382 Kč** (oproti roku 2003, kdy výnosy činily **801.316.316 Kč** a roku 2002, kdy celkové výnosy nadací dosáhly výši **412.690.069 Kč**).

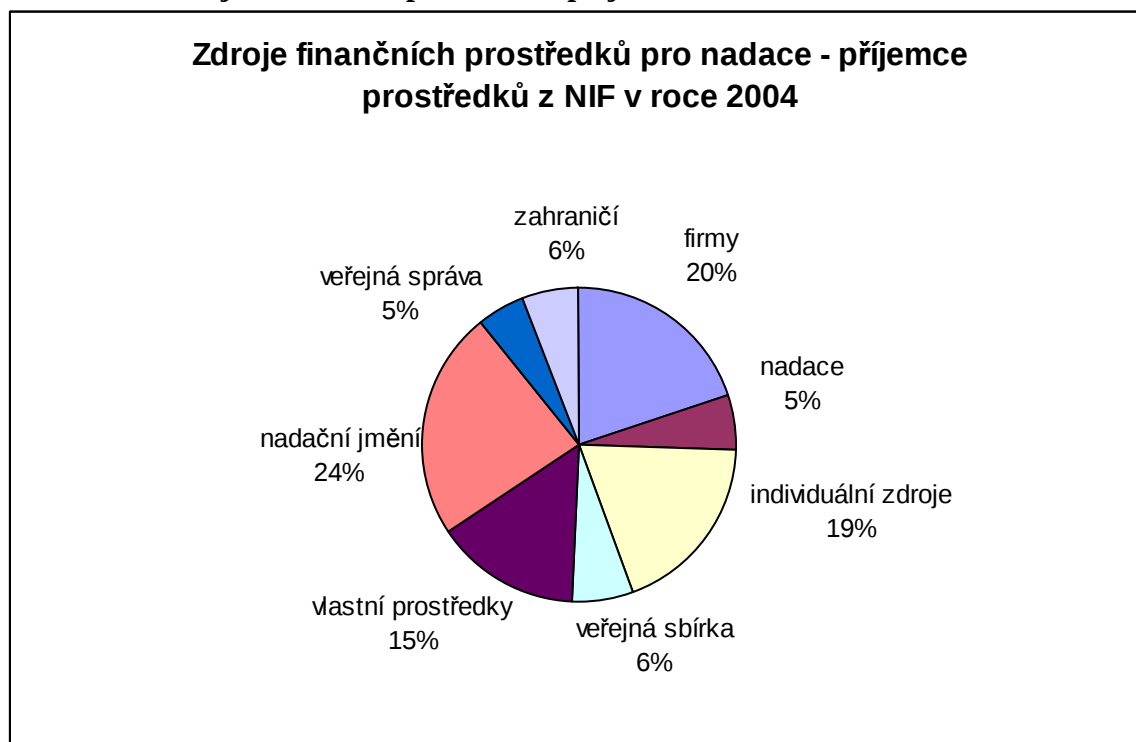
Tabulka č. 7 – Výše finančních zdrojů pro nadace v souboru

Kraje podle sídel příjemců NIF	Rok 2003		Rok 2004	
	Výnosy z NIF v Kč	Výše finančních zdrojů pro nadace (výnosy) S příspěvkem z NIF	Výnosy z NIF v Kč	Výše finančních zdrojů pro nadace (výnosy) Bez příspěvku z NIF
Jihomoravský	5.285.816	47.589.716	8.300.428	91.766.112
Jihočeský	767.206	9.194.883	1.615.784	3.106.291
Královehradecký	112.085	5.566.099	5.468.182	8.557.649
Liberecký	1.739.565	53.076.159	2.918.862	15.992.026
Moravskoslezský	933.198	3.884.309	1.537.165	8.923.892
Olomoucký	1.207.970	6.341.096	1.390.675	1.756.894
Pardubický	112.085	5.566.099	?	5.079.924
Plzeňský	1.772.231	18.103.082	3.407.335	36.369.026
Praha	20.515.357	636.382.467	22.236.666	400.758.268
Ústecký	1.180.455	8.450.312	1.507.985	11.152.300
Zlínský	445.614	6.736.300	716.894	10.342.888
Celkem	35.592.211	801.316.316	49.099.976	593.805.270

Graf č. 7 – Zdroje finančních prostředků příjemců NIF v roce 2003

Graf č. 8 – Zdroje finančních prostředků příjemců NIF v roce 2004

6. Zjištění z kontrol nadací provedených FNM ČR

Na základě rozhodnutí Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky bylo z NIF rozděleno nadacím do konce roku 2004 celkem **2.618.626.000 Kč**, z toho v I. etapě **469.304.000 Kč** a ve II. etapě, včetně dodatků, částka **2.149.322.000 Kč**, z toho **300 mil. Kč** získal Nadační fond obětem holocaustu.

Pro příjemce NIF (70 nadací a jeden nadační fond) platí závazný postup hospodaření s příspěvky z NIF a jejich výnosy, zakotvený ve smlouvách a dodatcích k nim, uzavřených mezi FNM ČR a nadacemi. Oddělení kontroly a analýz FNM ČR provádí kontroly plnění smluvních závazků a zároveň poskytuje nadacím metodickou pomoc, vztahující se k nakládání s příspěvky z NIF a jejich výnosy.

6.1 Hodnocení výročních zpráv za rok 2004

Oddělení kontroly a analýz FNM ČR v měsících srpnu a září provedlo komplexní analýzu a vyhodnocení postupu nadací při nakládání s příspěvky z NIF a jejich výnosy, na základě zveřejněných údajů ve výročních zprávách za rok 2004.

Výroční zprávy včetně zpráv auditora předložilo ve smlouvou stanoveném termínu do konce července 56 nadací. Dalších 14 bylo doručeno v prvním týdnu srpna. Vzhledem k postupnému zpracování zpráv, nenarušilo toto zpoždění práci FNM ČR.

Jedna nadace výroční zprávu nepředložila vůbec (Nadace Mariastar Humanity). FNM ČR obdržel pouze písemný přehled o nakládání s příspěvkem z NIF a grantovém rozdělení výnosů.

Výsledky hospodaření nadací s příspěvkem z NIF v roce 2004 jsou uvedeny v příloze k tomuto materiálu.

V roce 2004 byly dosaženy celkové výnosy ve výši **52.274.969 Kč**. Ve veřejných výběrových řízeních byly poskytnuty granty na **945** projektů, v celkové částce **56.928.250 Kč**. Počet projektů nezahrnuje jednotlivé projekty Nadačního fondu obětem holocaustu. Celková částka **22.780.000 Kč**, uvedená v příloze u tohoto subjektu, je užitá v šesti oblastech vyhlašovaných výběrových řízení.

Zdroje určené na poskytnuté granty v roce 2004 tvořily tyto prostředky:

- Nerozdělené zůstatky výnosů za rok 2003
- Části výnosů roku 2004
- Částky určené k přímému rozdělení příspěvků NIF dle dodatků k uzavřeným smlouvám
- U Nadačního fondu obětem holocaustu – poskytnutý příspěvek určený k postupnému rozdělování, navýšený o dosažené výnosy a snížený o prostředky vynaložené na správu nadačního fondu.

Na správu nadací byla použita celková částka **7.631.964 Kč**. Kontrolou jednotlivých výročních zpráv bylo zjištěno, že žádná z nadací nepřekročila povolený limit 20 % z výnosů užitých na správní režii. Naopak pozitivně je možné hodnotit to, že 16 nadací nevyužilo možnost čerpat část výnosů na správu vůbec a celou částku rozdělovalo ve veřejných výběrových řízeních.

Z výročních zpráv lze pouze v některých jednotlivých případech rozlišit zdroje financování grantů. Ve většině případů tyto údaje je možné ověřit pouze v rámci individuálních kontrol jednotlivých nadací.

Dle uzavřených smluv mají nadace právo použít z ročních výnosů částku ve výši 20 % na náklady spojené se správou nadací. Tato částka – stejně jako částka 80 % určená na příspěvky třetím osobám v rámci grantových řízení – musí být využita nejpozději do konce roku následujícího po roce, kdy výnosy byly vytvořeny. Při respektování této skutečnosti, že v průběhu dvou let je možné rozdělovat granty a čerpat prostředky na správu nadací, dochází k souběhu a prolínání prostředků vytvořených v různých obdobích. Vzniká tak značně nepřehledná situace a číselné údaje v tabulkách lze posuzovat pouze se znalostí těchto konkrétních informací.

Je proto velkým přínosem pro přehlednost a rozšíření obecné informovanosti široké veřejnosti seznamující se s výročními zprávami nadací, že uzavřením dodatků smluv v roce 2005 dojde od následujícího roku k podstatnému zjednodušení vykazování užití výnosů z prostředků NIF.

Počty projektů, které uspěly ve výběrových řízeních, jsou v příloze uváděny pouze orientačně. Vzájemné porovnávání mezi nadacemi co do výše poskytnutých prostředků na jednotlivé projekty a počtu grantů je zavádějící, neboť se zásadně liší svým charakterem. Na

jedné straně se jedná o rozsáhlé projekty, jimž byly přiděleny značně vysoké finanční částky, na druhé straně některé nadace vykazují velký počet příjemců s nižšími příspěvky (např. poskytnutá stipendia studentům). FNM ČR není oprávněn hodnotit nadacemi vybraný způsob rozdělování grantů.

Průměrné zhodnocení příspěvků, poskytnutých do konce roku 2004, dosahuje výše 2 %. Nejvíce nadací, tj. 42 %, vykázalo procento zhodnocení v rozmezí 1 % – 2 %, dalších 34 % nadací dosáhlo zhodnocení v rozmezí 2 % – 3 % a 17 % nadací překročilo 3 % zhodnocení. Oproti tomu 7 nadací nedosáhlo zhodnocení ani 1 %.

V otázce hodnocení úrovně výnosnosti prostředků NIF, dosažené jednotlivými nadacemi, vychází FNM ČR ze skutečnosti, že za investování příspěvků NIF jsou plně odpovědní pouze nadace a je jen v jejich kompetenci zvážit úroveň existujících investičních rizik v souvislosti s možnými dosažitelnými výnosy. V tom spočívá jejich smluvní odpovědnost za hospodaření s prostředky NIF. Proto FNM ČR nebude vyslovovat názor k dosažené úrovni zhodnocení poskytnutých příspěvků, a tedy ani uvádět informace o tom, které z investičních produktů považuje za nejefektivnější.

6.2 Zjištěné nedostatky a opatření, zaměřená na jejich odstranění

Z většiny předložených výročních zpráv lze získat ucelený přehled o nakládání s příspěvkem z NIF. Rozsah informační povinnosti, vyplývající ze „Smlouvy o převodu finančních prostředků z NIF...“, kterou nadace uzavřely s FNM ČR, nebyl v plném rozsahu splněn v těchto případech:

- **Grantová pravidla nezařadilo do výroční zprávy 9 nadací.** Jednalo se o Nadaci ICN, Nadaci BONA, Nadaci Fotbalových internacionálů, Nadaci České architektury, Nadaci Divoké husy, Nadaci Jedličkova ústavu, Nadaci Kardiocentrum České Budějovice, Nadaci Mezinárodní potřeby a Nadaci VIA. Některé z nich však uvedly odkaz na své internetové stránky. Tento postup není v úplné shodě se smluvními povinnostmi, ale při současném rozvoji informačních technologií jej lze považovat za dostatečnou informovanost jak FMN ČR, tak veřejnosti, a usilovat o změnu smluvních podmínek v tomto smyslu.
- V několika případech nadace nepředložily **samostatný audit hospodaření s výnosy NIF** (Nadace Jedličkova ústavu, Nadace ICN a Nadace Rudolfa Löwyho). Dvě z těchto nadací byly však příjemci příspěvku pouze v I. etapě rozdělování NIF, kde smlouva o převodu prostředků nestanoví jednoznačně povinnost předložit samostatný audit prostředků NIF (Nadace ICN, Nadace Rudolfa Löwyho).

6.3 Další zjištění

- Tři nadace opožděně rozdělily zůstatek výnosů z příspěvku NIF za rok 2002 až v roce 2004 (Nadace pro podporu hasičského hnutí v České republice, Nadace Gymnázia Vyškov, Kulturní a sportovní nadace města Náchoda). Ve všech případech FNM ČR zjištěné skutečnosti s nadacemi projednal a správní rady nadací přijaly opatření k zamezení opakování tohoto nedostatku.

- V jednom případě (Purkyňova nadace) nebylo z výroční zprávy jednoznačně patrné, že rozdělení výnosu z NIF proběhlo ve všech případech veřejným výběrovým řízením. Proto bude provedena samostatná kontrola hospodaření nadace.

Veškerá zjištění z provedené analýzy výročních zpráv i individuálních kontrol nadací budou předložena k projednání Výkonnému výboru FNM ČR.

**Přehled vyplacených příspěvků ve prospěch nadací do 31. prosince 2004
výnosy z příspěvků a jejich užití**

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nadace Bohemiae 1)	4 422 000		4 422 000	-	-	-	-	1)
Nadace ICN	7 460 000		7 460 000	119 878	1,61	205 000	4	22 606
Nadace Křižovatka 2)	8 431 000		8 431 000	-	-	-	-	2)
Nadace Mariastar	3 054 000		3 054 000	33 861	1,11	33 861	7	0
Nadace Patria 2)	6 061 000		6 061 000	-	-	-	-	2)
Nadace Pražské komorní filharmonie	1 543 000		1 543 000	51 638	3,35	21 000	2	4 895
Nadace Rudolfa Löwyho	3 358 000		3 358 000	218 270	6,50	250 000	3	0
Nadace Knihoven	1 023 000		1 023 000	13 334	1,30	2 900	1	2 627
Nadace sv Františka z Assisi	4 822 000		4 822 000	112 085	2,32	90 000	5	22 085
Komunitní nadace Euroregionu Labe	6 477 000	29 215 000	35 692 000	858 731	2,40	358 250	13	83 126
Nadace Adra	10 083 000	26 394 000	36 477 000	495 627	1,36	0	0	0

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nadace Barok.div. Zámku Č.Krum	5 565 000	26 839 000	32 404 000	1 219 225	3,76	295 000	9	0
Nadace Bona	7 492 000	11 876 000	19 368 000	290 256	1,50	257 830	5	0
Nadace Cerge – EI	9 491 000	27 078 000	36 569 000	690 534	1,89	394 628	5	98 657
Nadace Český hudební fond	24 158 000	41 090 000	65 248 000	858 008	1,31	838 000	36	66 849
Nadace Český literární fond	23 720 000	39 428 000	63 148 000	1 683 000	2,67	595 000	25	337 000
Nadace Euronisa	10 459 000	32 540 000	42 999 000	1 198 469	2,79	437 048	37	97 082
Nadace fotbalových internacionálů	2 263 000	25 177 000	27 440 000	648 000	2,36	240 000	2	38 144
Nadace Charty 77	24 474 000	40 141 000	64 615 000	704 165	1,09	2 254 489	10	0
Nadace Karla Pavlíka	14 767 000	19 001 000	33 768 000	380 524	1,13	503 000	8	0
Nadace Naše dítě	5 917 000	28 027 000	33 944 000	555 000	1,64	433 000	7	0
Nadace Občanského fóra	23 551 000	34 915 000	58 466 000	1 524 107	2,61	601 343	15	150 336
Nadace Open Society Fund Praha	26 186 000	44 417 000	70 603 000	884 768	1,25	698 870	5	174 640
Nadace Partnerství	38 810 000	42 990 000	81 800 000	2 339 940	2,86	1 433 554	17	286 711
Nadace Preciosa	22 481 000	40 853 000	63 334 000	1 781 000	2,81	816 000	30	0
Nadace profesora Vejdovského	6 701 000	23 989 000	30 690 000	885 412	2,86	257 000	4	63 250

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nadace pro transpl. kostní dřeně	20 947 000	25 415 000	46 362 000	1 405 286	3,03	1 978 393	5	397 282
Nadace pro záchranu a obn. Jiz. hor	8 412 000	34 202 000	42 614 000	856 000	2,01	583 700	23	145 991
Nadace občanské společnosti	38 810 000	42 516 000	81 326 000	1 539 195	1,89	1 106 579	5	276 643
Nadace rozvoje zdraví	13 825 000	25 415 000	39 240 000	396 804	1,01	359 000	8	193477
Nadace sportující mládeže	5 341 000	36 103 000	41 444 000	840 812	2,02	164 820	15	88 552
Nadace Universitas	5 125 000	20 189 000	25 314 000	341 024	1,35	300 000	7	1 949
Nadace zdraví pro Moravu	13 458 000	17 339 000	30 797 000	122 636	3,98	98 109	11	24 527
Nadace 700 let města Plzně	8 812 000	31 353 000	40 165 000	1 213 049	3,02	1 104 000	14	23 750
Olivova nadace	7 396 000	23 989 000	31 385 000	964 000	3,07	394 413	5	98 603
Purkyňova nadace	5 389 000	26 602 000	31 991 000	338 605	1,06	195 750	3	0
VDV - Nadace Olgy Havlové	24 474 000	40 141 000	64 615 000	2 433 060	3,77	2 200 000	13	217 642
Vzdělávací nadace Jana Husa	29 038 000	39 666 000	68 704 000	1 356 230	1,97	791 882	12	197 971
F – nadace		26 602 000	26 602 000	623 812	2,34	346242	7	68 204
Kulturní a sport.n.města Náchoda		23 515 000	23 515 000	680 418	2,89	494 650	19	7 799
Nadace Arbor Vitae		24 464 000	24 464 000	314 801	1,29	195 000	6	57 678

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nadace bezpečná Olomouc		18 052 000	18 052 000	163 281	0,90	122 860	3	40 420
Nadace Vltava (Čapíků v Putimi)		19 952 000	19 952 000	529 850	2,65	655 850	37	2 368
Nadace České architektury		33 965 000	33 965 000	836 247	2,46	288 000	10	148 000
Nadace Český fond umění		37 527 000	37 527 000	465 000	1,30	264 000	2	0
Nadace D.+V.Havlových, VIZE 97		38 954 000	38 954 000	472 000	1,21	377 000	4	95 000
Nadace Dětský mozek		38 716 000	38 716 000	399 186	1,03	319 350	24	79 836
Nadace Divoké husy		28 265 000	28 265 000	346 350	1,23	227 080	14	69 270
Nadace Dobré dílo sester K.Borom.		33 491 000	33 491 000	1 216 000	3,63	1 208 686	17	104 617
Nadace gymnázia Vyškov		23 276 000	23 276 000	407218	1,74	653 612	32	53 386
Nadace Javorník		19 714 000	19 714 000	588 179	2,98	188 800	5	82 027
Nadace Jedličkova ústavu		39 428 000	39 428 000	360 548	0,91	288 439	8	72 109
Nadace Kardiocentrum Č.Buděj.		15 914 000	15 914 000	396 559	2,49	427 248	6	103 970
Nadace Landek Ostrava		23 276 000	23 276 000	203 773	0,88	857 050	11	39 802
Nadace města Letovice		19 714 000	19 714 000	165345	0,84	160 000	7	0
Nadace mezinárodní potřeby		28 265 000	28 265 000	310 548	1,10	248 438	7	62 209

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nadace Nadání J. M. Z.Hlávkových		33 491 000	33 491 000	1 012 453	3,02	106 985	5	0
Nadace Nemocnice v Jablonci n.N.		18 527 000	18 527 000	250 625	1,35	215 000	2	0
Nadace orientačního běhu		23 751 000	23 751 000	609 687	2,57	577 000	12	35 000
Nadace Pangea		16 389 000	16 389 000	194 000	1,18	147 000	2	0
Nadace na ochranu zvířat		23 751 000	23 751 000	295 567	1,24	696 000	4	19 521
Nadace pro podp. hasičského hnutí		26 364 000	26 364 000	809 650	3,07	769 236	60	170 992
Nadace pro rozvoj v obl. um.výživy		22 802 000	22 802 000	361 761	1,59	726 661	39	38 150
Nadace pro současné umění		33 254 000	33 254 000	1 607 759	4,83	406 800	3	45 000
Nadace pro radost (Brno-Líšeň)		30 166 000	30 166 000	744 685	2,47	700 000	26	174 776
Nadace Terezy Maxové		35 389 000	35 389 000	861 855	2,44	233 626	9	58 406
Nadace Tomáše Bati		19 952 000	19 952 000	206 000	1,03	164 600	7	41 400
Nadace umění pro zdraví		19 001 000	19 001 000	542 242	2,85	79 500	14	89 812
Nadace Veronika		28 502 000	28 502 000	670 953	2,35	340 140	40	83 498
Nadace VIA		36 816 000	36 816 000	535 898	1,46	292 690	34	73 171
Nadace Život umělce		37 053 000	37 053 000	741 300	2,00	483 480	29	120 870

N A D A C E	Příspěvky			Výnosy 2004	Zhodnocení %	Granty 2004 z výnosů 2003 a 2004	Počet projektů	Správa nadace
	I.etapa	II.etapa do 31.12.2004	Celkem do 31.12.2004					
Nad. DUHA –děti postiž.mozk.mrtv.		30 403 000	30 403 000	201 608	0,66	201 608	9	0
Nadace CS Cabot		23 751 000	23 751 000	499 278	2,10	393 200	60	99 278
Nadační fond obětí holokaustu		300 000 000	300 000 000	4 298 000	1,43	22 780 000	–	2 381 000
Celkem	483 796 000							
Vratka – Nadace Křižovatka 2)	- 8 431 000							
Vratka – Nadace Patria 2)	- 6 061 000							
CELKEM	469 304 000	2 149 322 000	2 618 626 000	52 274 969	2,0	56 928 250	945 3)	7 631 964

Vysvětlivky:

- 1) Nadace Bohemia v likvidaci
- 2) Finanční příspěvek vrácen FNM ČR
- 3) Nezahrnuje počet příjemců příspěvků , rozdělených Nadačním fondem obětí holokaustu